

Motion till riksdagen 2022/23:919

av Ludvig Aspling och Nima Gholam Ali Pour (båda SD)

Anhöriginvandring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda anhöriginvandring till utanförskapsområden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa missbruk av anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa bestämmelserna om brusten anknytning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilt skydd för barn i anknytningsärenden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda förenklade regler för återvandrande svenska medborgares familjer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns tillfällen då familjer splittrats eller ny kärlek uppstått över nationsgränser. Som ett familjevänligt parti ser Sverigedemokraterna det givetvis som önskvärt att var och en får leva nära sina närmaste familjemedlemmar. Invandringen till Sverige är dock sedan större delen av ett århundrade reglerad, och så bör det förbli. All anhöriginvandring och familjeåterförening skall därmed omfattas av, och följa, ett väluppbyggt regelverk. En grundförutsättning i detta regelverk är att anhöriginvandringen inte på ett orimligt sätt ska belasta svenska skattebetalare, leda till våld i relationer eller leda till ett ökat utanförskap. En annan är att familjebanden är tillräckligt nära och att de kan styrkas. Missbruk måste beivras.

Efter riksdagsvalet 2022 tillträdde en ny regering med stöd av Sverigedemokraterna utifrån den gemensamma överenskommelsen i Tidöavtalet. Detta avtal omfattar ett stort antal nödvändiga reformer på migrationsområdet, inklusive anhöriginvandring. Sverigedemokraterna kommer att följa upp avtalet men lägger nedan fram ett antal förslag som inte direkt omfattas av avtalet.

Rätten till familjeåterförening

Förbjud bosättning i utanförskapsområden för anhöriginvandrare

Även frågan om bostadsort bör beröras. De senaste åren har alltför många stadsdelar i Sverige kommit att präglas av ett omfattande utanförskap, med svår segregation, hög arbetslöshet, låga skolresultat, få svenskkunniga, många bidragstagare och inte minst omfattande kriminalitet och asocialitet. En sådan ort kan uppenbarligen inte vara en bra plats att bosätta sig på om man som anhöriginvandrare vill komma in i det svenska samhället, lära sig språket och bli en del av Sverige.

I vårt grannland Danmark, som ofta är ett föregångsland i migrationsfrågor, begränsas redan i dag rätten till anhöriginvandring av just bostadsorten. Av 9 § sjätte stycket udländingeloven (LBK nr 1513 af 22/10/2020) framgår följande:

Opholdstilladelse [...] skal, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, betinges af, at [...] boligen på ansøgningstidspunktet ikke ligger i et boligområde, der er omfattet af den gældende bekendtgørelse om boligkravslisten for ægtefællesammenføring.

Av den kungörelsen framgår att den omfattar bostadsområden med minst tusen invånare där minst två av fyra kriterier för utanförskap är uppfyllda. Kriterierna rör andelen med anknytning till arbetsmarknaden, andelen dömda för grova brott, andelen lågutbildade och andelen med mycket låg inkomst.

Naturligtvis kan danska förhållanden inte rakt av översättas till de svenska, i synnerhet som Danmark sedan långt tidigare infört en långsiktigt hållbar migrationspolitik och därmed inte har de svåra problem som kännetecknar Sverige. Sverigedemokraterna anser dock att ett införande av liknande bestämmelser, exempelvis avseende särskilt utsatta områden, skulle innebära ett steg i rätt riktning mot att hämma den fortsatta tillväxten av utanförskapsområden. Frågan om att förbjuda anhöriginvandring om anknytningspersonen bor i ett utanförskapsområde bör därför skyndsamt utredas och snarast införas.

Skydd mot missbruk, fusk och våld

Stoppa missbruk av anhöriginvandring

Under de senaste årens stora migrationsflöden till Sverige har nära hälften av alla uppehållstillstånd beviljats för olika typer av anhöriginvandring. Detta aktualiserar frågan om så kallade kedjetillstånd. Detta rör sig om fall då en utlänning beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till en partner och sedan, efter en tid, avslutar relationen och agerar anknytningsperson åt en annan utlänning. När denne väl kommer till Sverige kan processen upprepas och den hitflyttade i sin tur agera anknytningsperson åt ytterligare en utlänning. Ett besläktat fenomen är så kallade ”ankarbarn”, som kommer till Sverige genom anknytning till en förälder, och därefter kan utgöra ”ankare” för en annan förälder och därmed en annan familj.

Sverigedemokraterna anser att detta skadar förtroendet för svensk migrationslagstiftning och gör det lätt för skrupelfria personer att utnyttja såväl system som människor. Det finns också en integrationspolitisk aspekt i att utlänningar som själva inte kommit in i samhället ordentligt hämtar hit anhöriga från hemlandet istället för att bli en del av Sverige.

Problemet åtgärdades i viss mån genom förändringar i utlänningsrätten i juli 2020, då möjligheten att erhålla permanent uppehållstillstånd som första tillstånd begränsades och förenades med vissa villkor. Likväl kvarstår möjligheten till kedjetillstånd på ett oacceptabelt sätt. En utlänning som ursprungligen fått uppehållstillstånd i Sverige som anhörig bör därför aldrig kunna utgöra anknytningsperson åt en annan anhöriginvandrare. Först då utlänningen upptagits till svensk medborgare bör denna möjlighet finnas.

Skärp bestämmelserna om brusten anknytning

Om en utlänning som kommit till Sverige för att vara med en anhörig inte längre är i en relation med den tidigare anhörige, finns i svensk rätt vissa möjligheter att ändå kunna stanna i Sverige. Regeln tillkom ursprungligen för att undvika beslut som framstod som stötande, exempelvis när det gällde våld i nära relationer. Bestämmelsen har dock utvidgats över tiden och beviljas i dag regelmässigt av helt andra skäl, som olika former av humanitära skäl, att sökanden riskerar att bli socialt utstött vid ett återvändande eller att sökanden är sjuk eller handikappad. Den beviljas också för att utlänningen fått en ”särskild anknytning till Sverige”, vilket inte preciseras närmare.

Sverigedemokraterna anser att regelverket måste skärpas. I andra situationer än våld i nära relationer bör det krävas att utlänningen har varit bosatt i Sverige med uppehållstillstånd på grund av anknytning, och uppfyllt kraven, i minst fem år. För det andra ska utlänningen ha fört en hederlig vandel. Med tanke på den ringa bosättningsperiod som avkrävs, enligt ovan, bör kraven vara högt ställda. För det tredje ska utlänningen ha kommit i varaktig egen försörjning med normal levnadsstandard. Slutligen bör utlänningen även i övrigt ha en särskild anknytning till Sverige. Här bör särskilt beaktas utlänningens svenskkunskaper och integration i allmänhet.

Särskilt skydd för barn i anknytningsärenden

Barn är en särskilt utsatt grupp när det gäller anhöriginvandring. Som minderårig är man särskilt känslig för påtryckningar och destruktiv påverkan från andra, särskilt inom familjen. För att garantera att barnets bästa alltid står i centrum anser Sverigedemokraterna att en särskild prövning alltid bör göras när ett barn är anknytningsperson i ett anknytningsärende. Prövningen ska ta fasta på om en utlänning som vill återförenas med barnet kan inverka menligt på barnets utveckling.

Förenklade regler för återvandrande svenska medborgares familjer

Svenska medborgare som varit bosatta i utlandet och bildat familj träffar ofta på svårigheter när de försöker återvända till Sverige. De har som svenska medborgare, tillsammans med sina eventuella barn, alltid en ovillkorlig rätt att komma hem. Den andra parten i förhållandet betraktas dock i svensk rätt som vilken utlänning som helst. Detta betyder att den anhörige måste ansöka om och beviljas tillstånd före inresa i Sverige.

I praktiken kan det innebära att familjen måste splittras för att överhuvudtaget kunna påbörja processen att leva tillsammans i Sverige, ibland i flera månader. Medan den svenska medborgaren med sina barn, som också är svenska medborgare, reser in i Sverige för att påbörja sitt liv här, tvingas den andra föräldern stanna kvar i utlandet för att vänta på beslut om uppehållstillstånd.

Som ett familjevänligt parti ser Sverigedemokraterna detta som orimligt och vill snarast lösa frågan på ett sätt som värnar både samhället och de individer som drabbas.

Regeln om ansökan utifrån är en hörnsten i den reglerade invandringen sedan större delen av ett århundrade och behöver fortsatt gälla. Den slår dock särskilt hårt mot utlandssvenskarna och behöver anpassas i detta fall. Sverigedemokraterna anser därför att regeringen skyndsamt bör utreda möjligheten till undantagsbestämmelser för anhörigärenden om väletablerade relationer med utlandssvenskar. Ärendetypen bör också prioriteras av Migrationsverket i själva handläggningen, så att återvändande utlandssvenskar inte ska tvingas att sväva i ovisshet om sin framtid längre än nödvändigt.

Ludvig Aspling (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)